

HRVATSKA GLAGOLJICA

NOVOSTI - elektroničko mjesečno glasilo Društva prijatelja glagoljice iz Zagreba
godišće VII | broj 79 | kolovoz 2022. | ISSN 2718-4307

Uznesenje BDM - minijatura iz Hrvojevog misala

Poštovani i dragi članovi, suradnici i prijatelji Društva prijatelja glagoljice!

Količina glagoljaških događanja poništila je najavljeni odmor od pisanja *Novosti* u kolovozu jer ne želimo da zbog obilja materijala nešto bude izostavljeno u prvom jesenskom broju. Zasluženu pauzu odgađamo do daljnega, radosni zbog ovakvih ljetnih aktivnosti na planu glagoljice.

Zanimljivosti iz rada Društva i svijeta glagoljice

Svetom misom u katedrali u Senju u 10,00 sati započela je proslava obljetnice završetka tiskanja Senjskog glagoljskog misala, prve knjige za koju sa sigurnošću znamo da je tiskana na hrvatskome tlu 7. kolovoza 1494. godine. Nakon svete mise, na povijesnom trgu Cimiter, ispred senjske katedrale, naš član i donedavni dopredsjednik, a također i počasni član Grada Senja, g. Juraj Lokmer, pročitao je tekst kolofona čuvenog Senjskog misala koji svjedoči o tisku tog prvog i najvažnijeg djela Senjske glagoljske tiskare. Tekst kolofona glasi: "1494 Miseca avgusta dan 7 ovi misal biše početi i svršeni v Senji..." Prigodnim govorom skupu se obratio prof. dr. sc. Miroslav Glavičić, predsjednik Senjskog muzejskog društva, a potom su položeni lovor-vijenci na ploču Senjske glagoljske tiskare i spomenik Blažu Baromiću, čime je završeno ovogodišnje obilježavanje Senjskog glagoljskog misala. Ovaj datum, kao i djelovanje Senjske glagoljske tiskare (1494. - 1508.), smatra se jednim od najvažnijih datuma i događanja senjske i hrvatske povijesti i kulture.

U srijedu 17. kolovoza u prostoru ispred stare crkvice sv. Križa u Vodicama održano je predavanje o znamenitom svećeniku, glagoljašu, fotografu, leksikografu, svestranom Parčiću, uz razgled panoa i glagoljskih misala i knjiga. Predavanje kod prikladno urešene stare crkvice održali su prof. Darko Žubrinić, dr. Vladimir Lučev i Mirna Lipovac uz krasnu uvodnu riječ vodičkog župnika, don Franje Glasnovića, kojemu i ovim putem zahvaljujemo na organizaciji ove lijepe večeri.

Predavanju je nazočilo tridesetak osoba: gospođa iz Vrbnika koja je u izravnoj rodbinskoj vezi s Parčićem, vodički umjetnik Josip Mateš koji je u vrtu svoje kuće sam izradio skulpture i stvorio ozračje Getsemanskog vrta i Golgote, ali nije preskočio niti glagoljicu, g. Eugen Roca čiji članak ćemo moći pročitati u narednoj Baščini i vodički liječnik, odnedavno u mirovini, dr. Ante Pelajić čijoj je višnjevici i travarici, obilježenima glagoljicom, bilo teško odoljeti.

Nakon večeri protkane glagoljicom i predavanja održanoga 9. srpnja u franjevačkom samostanu sv. Pavla Pustinjaka na otočiću Galevcu (Školjiću) glagoljica je sve prisutnija. U ulaznom hodniku na zid su postavljene replike Baščanske ploče i nadgrobnog spomenika fra Mateju Mastiliću - Bošnjaku, a u tijeku je i uvođenje nove, prikladne rasvjete za ovaj prostor. Glavni zamašnjak ovih aktivnosti je naš član, rodnom iz Preka na Ugljanu, g. Davora Klarin, a upućujemo i zahvale gvardijanu, fra Boži Sučiću, na otvorenosti za sve promjene.

Naša članica, gospođa Slavica Dodig, poslala nam je fotografiju spomen ploče posvećene don Mihovilu Miji Ćurkoviću. Ploča se nalazi na župnom dvoru u Župi Gospe od Ružarija u Diklu kraj Zadra gdje je bio župnik 55 godina, a gotovo do smrti služio je misu na staroslavenskom jeziku iz glagoljskog misala.

Don Mihovil Mijo Ćurković (1852. – 1936.) zaslužni je zadarski svećenik i istaknuti hrvatski skladatelj, autor stihova i glazbe poznate pjesme *Čuj nas majko, nado naša* koja je među najizvođenijim pučkim marijanskim pjesmama Crkve u Hrvata. Ujedno je i autor glazbe na stihove pjesme *Oj ti dušo duše moje, čuvao te dobri Bog*, koja je sastavni dio repertoara bojnih hrvatskih klapa i izvođača.

Nekoliko članova DPG-a posjetili su Varaždin i zapalili svijeću na grobu nedavno preminulog počasnog člana, akademika Eduarda Hercigonje te izmolili glagoljaški Očenaš. Na nadgrobnoj ploči nalazi se i glagoljicom uklesan natpis *Bog moj...*

Koliko god se trudimo oko redovitog objavljivanja *Novosti*, Staroslavenski institut je brži i već kasnimo s dvije glagoljske riječi mjeseca. U srpnju je to bila *glubina* (dubina) koja nam priziva poznatu pjesmu *Oj more duboko, sva moja radosti...*, a u kolovozu nas već zanima *tučan prinos* odnosno obilna ljetina.

Dana 22. veljače 2022. godine, na Dan hrvatske glagoljice i glagoljaštva te na 539. obljetnicu objavljivanja naše prve tiskane knjige, Misala po zakonu rimskoga dvora, u Zagrebu je osnovano Znanstveno i kulturno društvo Kosinj. Za predsjednika ZKD Kosinj izabran je dr. sc. Milan Bošnjak, a za glavnoga tajnika mr. sc. Ivan Mance, koji je ujedno i naš član. U organizaciji Instituta za društvena istraživanja Ivo Pilar, Hrvatskog instituta za povijest, Odjela za nastavničke studije u Gospiću Sveučilišta u Zadru, Državnog arhiva u Gospiću, Muzeja Like iz Gospića te ZKD Kosinj, dana 30. rujna u Kosinju će se održati prva znanstveno-stručna

konferencija s velikim brojem izlagača. Renomirani organizatori i zvučna imena gostujućih stručnjaka iz cijelog niza znanstvenih područja pokazuju koliko je Kosinj poseban i koliko toga u njemu još ima za raditi i istraživati.

Najava sljedećih događanja

Prva tribina u narednoj školskoj godini bit će održana dana 14. rujna u 19 sati u **velikoj dvorani u zgradi Matice hrvatske**, Strossmayerov trg 4 u Zagrebu. Gošća tribine je bivša predsjednica našega Društva, Biserka Draganić, prof., s temom: *Glagoljica i glagoljaška baština u odgojno-obrazovnom sustavu Republike Hrvatske*.

Posljednji podsjetnik

Podsjećamo sve članove na važnost plaćanja godišnje članarine čime se omogućava opstanak Društva.

Statut predviđa mogućnost automatskog prestanka članstva, bez prethodne najave, u slučaju neplaćanja članarine duljeg od tri godine. Navedenu mjeru ćemo provesti tijekom listopada i izbrisati osobe iz članske evidencije kao i s popisa primatelja *Novosti* i ostalih obavijesti o radu DPG-a. Zahvaljujemo na razumijevanju.

Godišnja članarina iznosi 120 kn za zaposlene osobe, a 50 kn za umirovljenike, učenike, studente i nezaposlene osobe.

Neka Vas prate zdravlje, mir i dobro!

UREDNICIA	ՄԻՄԱ ԼԻՍՈՎԱՑ Mima Lipovac	STRUČNI SURADNIK	ԴՅՈՒՆԻՔ ԶՄԵԼԻՆԻՑԻՔ Darko Žubrinić
DRUŠTVO PRIJATELJA GLAGOLJICE		ՄԵՆԵՁԱՍՏՈՍՈՅ ԴՅՈՒՆԻՑԱՍԻՆԻՑԻ ԳՈՍԻՊԻՅԱԿՄԻՆԻՍՏՅՈՒՆ	
E-adresa: drustvoprijateljaglagoljice@gmail.com		Web adresa: http://www.croatianhistory.net/glagoljica/novosti/mima.html	

Svi raniji brojevi *Novosti* nalaze se na: www.croatianhistory.net/glagoljica/novosti/mima.html